

Dr. Péterfalvi Attila

elnök

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Budapest

tárgy: bejelentés
személyes adatok jogszerűtlen kezelésének közvetlen veszélye miatt

Tisztelt Elnök úr!

Alulírott **dr. Asbóth Márton** mint a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) projektvezetője az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 52. § (1) bekezdése alapján az alábbi

bejelentést

teszem **személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogsérelem bekövetkeztének közvetlen veszélye miatt**, és kérem, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság **folytasson le vizsgálatot és adjon ki ajánlást jogszabályalkotásra a fennálló jogsérelem megszüntetése érdekében.**

I. Tényállás

A koronavírus elleni védőoltás felvételét hatósági igazolvánnyal, valamint applikációval lehet igazolni. A hatósági igazolvány tartalmazza többek között az érintett útlevelének, illetve állandó személyazonosító igazolványának számát is; az igazolványon szereplő QR kód beolvasásával hasonló adattartalmú oldalra lehet eljutni. Az applikáció ezzel szemben nem tartalmazza azokat az azonosítókat, amelyeket a védettségi igazolvány, viszont feltünteteti az érintett TAJ számát. Hasonló a helyzet az applikációban található QR kód beolvasásával: az ellenőrző felületen az érintett TAJ-száma jelenik meg, egyéb, személyazonosításra alkalmas okmányok azonosítója nem. A védettség igazolása során az ellenőrző személyek, szervek a hatósági igazolványban és az applikációban feltüntetett adatok megismerésére jogosultak. Álláspontunk szerint a TAJ szám feltüntetése és megismerhetősége a Európai Unió általános adatvédelmi rendelete (GDPR) 5. cikk (1) b) pontjában meghatározott célhoz kötött adatkezelés

alapelveibe ütközik, mivel a jogszabály az ellenőrző személyekre, szervekre nem helyez olyan közérdekű feladatot, amely a TAJ szám megismerését indokolná.

Az adatkezelő az oltottság tényének ellenőrzésére egy másik applikációt biztosít, amely EESZT Covid Control néven érhető el. Ez az applikáció technikailag alkalmas arra, hogy használója képernyőmentést készítsen a benne foglalt adatokról, ezzel rögzítve azokat, amely a lent kifejtett álláspontunk szerint nem áll összhangban az adatkezelési alapelvekkel és a GDPR 25. cikkében foglalt beépített és alapértelmezett adatvédelem elvével.

Összefoglalva tehát:

- a védettségi igazolvány (és a hozzá tartozó QR kóddal elérhető felület), valamint a védettséget igazoló applikáció (és a hozzá tartozó QR kóddal elérhető felület) eltérő adattartalmat hordoznak, noha az adatkezelés célja mindkét esetben azonos;
- az applikáció felmutatásakor megjeleníti az érintett TAJ-számát, vagyis az rátekintéssel is megismerhetővé válik, valamint az applikációban lévő QR-kód olyan felületre vezet, amely szintén tartalmazza az érintett TAJ-számát;
- az oltottság ellenőrzésére szolgáló külön applikáció lehetővé teszi a képernyőkép mentését, vagyis az adatok rögzítését.

II. Adatkezelő

A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 4. § (1) bekezdése szerint az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (a továbbiakban: EESZT) működtetője biztosítja a védőoltást igazoló applikációt az érintettek számára. Az EESZT működtetője az Országos Kórházi Főigazgatóság feladatairól szóló 516/2020. (XI. 25.) Korm. rendelet 7. § (4) bekezdése szerint az Országos Kórházi Főigazgatóság, vagyis ez a szerv az adatkezelő.

III. A személyes adatok kezelésével összefüggő jogsérelem közvetlen veszélye

A koronavírus elleni védőoltás felvételének igazolása a Kr. szerint hatósági igazolvány, valamint applikáció útján lehetséges. A Kr. 2. § (1) bekezdésben foglaltak szerint a hatósági igazolvány tartalmazza többek között az érintett útlevelének, illetve állandó személyazonosító igazolványának számát is. Ezen okmányazonosító számok feltüntetését az indokolja, hogy a Kr. 2. § (12) bekezdése előírja, hogy a védettségi igazolvány személyazonosító igazolvány vagy útlevél felmutatásával együtt érvényes. A Kr. 4. § (3) bekezdése alapján az igazolásra szolgáló applikáció az útlevél, illetve állandó személyazonosító igazolvány számát nem tartalmazza, viszont tartalmazza az érintett TAJ számát, miközben a TAJ kártya felmutatásáról nem rendelkezik a Kr. Mindezek alapján az oltottság igazolásához nem szükséges a TAJ szám, ezért ez az adat a hatósági igazolványon sem szerepel. Álláspontunk szerint indokolatlanul jelenik meg az applikációban a TAJ szám, ebből fakadóan nem célhoz kötött az adatkezelés.

A veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr2.) 2/A. § (10) bekezdése szerint a védőoltást igazoló applikációt

ellenőrző szerv vagy személy jogosult az érintett [...] hatósági igazolványán és az applikációban jelzett adatok megismerésére, azzal, hogy az adatokat [...] semmilyen módon nem rögzítheti. A GDPR 4. cikkének 2. pontjában foglalt meghatározás értelmében adatkezelés a személyes adatokon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a lekérdezés, betekintés is, vagyis az ellenőrző szerv vagy személy a TAJ szám megismerésével adatkezelést végez.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés *b*) pontja alapján a személyes adatok kezelése csak egyértelmű és jogszerű célokkal összeegyeztethető módon történhet. Ez azt jelenti, hogy az adatkezelés megkezdése előtt konkrétan meg kell nevezni az adatkezelési célt, és ennek megfelelően felmérni, hogy ahhoz mely személyes adatok szükségesek, ezt pedig egyértelműen kell megfogalmazni.

Az EESZT applikáció a védettség igazolására alkalmas *informatikai eszközzel optikailag olvasható adattároló kódot*, vagyis egy QR kódot tartalmaz, ennek leolvasásával az ellenőrzést végző szerv vagy személy ismeri meg a fertőzéssel szembeni védettség tényét vagy annak hiányát. Az applikációban található QR kód beolvasásával az ellenőrző felületen az érintett TAJ-száma jelenik meg, egyéb, személyazonosításra alkalmas okmányok azonosítója nem. Az EESZT applikáció adatkezelési tájékoztatója (elérhető ezen a hivatkozáson: <https://e-egeszsegugy.gov.hu/adatvedelem>) szerint az adatkezelés jogalapja „Közérdekű feladat végrehajtása (GDPR 6. cikk (1) bek.e)]”.

A GDPR 6. cikk (3) bekezdése szerint ugyanezen cikk (1) bekezdésének *e*) pontja szerinti adatkezelésnek a jogalapra hivatkozáson túl szükségesnek kell lennie valamely közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához.

A védettségi igazolvány meglétét ellenőrző szerv vagy személy számára jogszabály nem helyez olyan közérdekű feladatot, amely a TAJ szám megismerését indokolná, így az adatkezelés a GDPR 6. cikk (3) bekezdésébe ütközik, következésképpen jogellenes.

Adatkezelő az oltottság tényének ellenőrzésére egy másik applikációt biztosít, amely EESZT Covid Control néven érhető el. Az ellenőrző applikáció technikailag alkalmas arra, hogy az ellenőrző szerv vagy személy képernyőmentést készítsen a benne foglalt adatokról, vagyis azokat rögzítse. Bár a Kr2. 2/A. § (10) bekezdése előírja, hogy a megjelenített adatokat nem szabad rögzíteni, a GDPR az adatkezelővel szemben is kötelezettségeket támaszt. A GDPR 25. cikkében foglalt *beépített és alapértelmezett adatvédelem elve* szerint „az adatkezelő a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá az adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével mind az adatkezelés módjának meghatározásakor, mind pedig az adatkezelés során olyan megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket – például álnevesítést – hajt végre, amelyek célja egyrészt az adatvédelmi elvek, például az adattakarékosság hatékony megvalósítása, másrészt az e rendeletben foglalt követelmények teljesítéséhez és az érintettek jogainak védelméhez szükséges garanciák beépítése az adatkezelés folyamatába.”

Fentiek alapján az adatkezelőnek kötelezettsége olyan technikai intézkedéseket, amely az adatvédelmi elvek, ebben az esetben különösen a célhoz kötöttség, az adattakarékosság és az integritás és bizalmas jelleg elveinek hatékony megvalósításához elengedhetetlenek. Mindezekből az következik, hogy adatkezelőnek olyan applikációt kell biztosítani, amely nem teszi lehetővé a képernyőképek készítését, ezzel megakadályozva az adatok gyors rögzítésének lehetőségét.

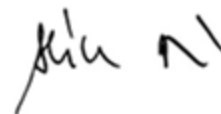
Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 57. §-a értelmében, ha a Hatóság a vizsgálata alapján azt állapítja meg, hogy a jogsérelem, illetve annak közvetlen veszélye valamely jogszabály nem megfelelő rendelkezésére, a jogsérelem, illetve annak közvetlen veszélye jövőbeni elkerülésének érdekében ajánlást tehet a jogszabályalkotásra jogosult szervnek. Az ajánlásban a Hatóság javasolhatja a jogszabály, illetve a közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy megalkotását.

IV. Kérelem

Kérem a T. Hatóságot, hogy az Infotv. 52. § (1) bekezdése szerint tett bejelentésem alapján folytasson vizsgálatot az adatkezelővel szemben, és annak eredményéről az 55. § (2) bekezdése szerint tájékoztatni szíveskedjen. Kérem a T. Hatóságot továbbá, hogy az Infotv. 57. §-ban foglaltak szerint javasolja a jogalkotónak a jogszabály módosítását olyan módon, hogy az a jogsérelem megszüntetésére alkalmas legyen, vagyis a TAJ szám feltüntetésének követelményét helyezze hatályon kívül. Kérem továbbá a T. Hatóságot, hogy hívja fel az adatkezelőt arra, hogy az adatvédelmi kötelezettségeivel összhangban tegyen technikai lépéseket az ellenőrző applikációban történő képernyőmentés készítésének megakadályozásának érdekében.

Üdvözlettel:

Budapest, 2021. június 16.

dr. Asbóth Márton
projektvezető
Társaság a Szabadságjogokért